

NAČELA EKOLOŠKE IN NARAVNE GRADNJE

Mateja A. Leskovar, gradbeni biolog, vir fotografije: natur&lehm

Za začetek velja opozoriti na dve glavni usmeritvi, ki sta se skozi čas oblikovali na področju ekološke oziroma sonaravne gradnje. S kraticami ju lahko poimenujemo EKO ali BIO usmeritev.

Ena in druga privabljata različno usmerjene investitorje, ki želijo uresničiti svojo življensko filozofijo. EKO-graditelji so ponavadi ljudje, ki stavijo na dosežke tehnologije ter si želijo predvsem izmerjenih dejstev. EKO hiše so ponavadi izdelane iz tehnološko dovršenih materialov in v svoji notranjosti skrivajo napredno hišno tehniko. BIO graditelji so bolj romantičnega kova. Od hiše pričakujejo dobro počutje na podlagi izbire s svojim značajem usklajenega naravnega materiala. Svoja občutja merijo z izkustvi in ne merilnimi napravami. Hišna tehnika je pogosto tradicionalna in zajema maksimalno izrabo naravnih koristi posameznega materiala ali rastline. Cilj gradbene biologije je sinteza ene ali druge usmeritve, v nadaljevanju pa kratke predstavitev posameznih možnosti

Energetsko pasivna hiša

V tem primeru je tako oblika kot tudi izbira materialov podvržena maksimalnim energetskim izkoristkom same lokacije ter učinkovitosti posameznega materiala. Cilj delovanja hiše je praktično nična uporaba energentov za delovanje objekta. Izkoriščajo se na sami lokaciji razpoložljivi obnovljivi viri energije. Na tako dragocen način

Energetsko-varčna hiša

V arhitekturo sicer običajnega objekta so vključeni element za pridobivanje energije s same lokacije (npr. zimski vrt), poleg klasičnega načina ogrevanja oziroma priprave tople vode so predvideni elementi za izrabo obnovljivih virov energije.

Pogosta je dodatna vodovodna napeljava, namenjena izrabi deževnice s strani določenih porabnikov vode. Prav tako se pri izbiri materiala posveča dodatna pozornost energetskim koeficientom gradiv. Stopnja učinkovitosti je odvisna od uspešnosti kombinacije navedenih komponent.

Zdrava hiša

Tako prenovo objekta kot tudi novogradnjo lahko upoštevajoč naravne zakonitosti same lokacije oziroma v okolici razpoložljivih naravnih gradiv zasnujemo kot zdravo hišo. Pogosto gre za tradicionalni pristop, ki izbira klasična gradiva kot so les in opeka oziroma apno in kamen. Prav tako klasično je ponavadi tudi samo ogrevanje (plin ali bio-masa), ki ga praviloma dopolnjuje kamin za prijetno zaobljeno razpoloženje

Bio-pasivna hiša

Najvišja stopnja zahtevnosti tako v fazi projektiranja kot tudi izvedbe ter izjemna subtilnost in stabilnost naročnika pa so potrebni za izvedbo bio-pasivnih projektov, ki ostajajo zaenkrat začudenje vzbujajoča redkost. Prav gotovo gre v tem primeru za sintezo vseh zgoraj navedenih elementov. Maksimalen izkoristek naravnih danosti ter posameznih naravnih materialov za izjemno energetsko učinkovitost, ki ne zahteva dovajanja dodatnih energetov, temveč izkorišča le razpoložljive naravne vire. Selektivna uporaba naravnih materialov za doseganje maksimalnega bivalnega ugodja, pri čemer je glavnina izbranega materiala odvisna predvsem od v okolici razpoložljivih virov ter psihološke naravnosti naročnika. Človeška stvaritev v sozvočju z naravo.